

A kis légykapó (*Ficedula parva*) vonulásának vizsgálata egy fekete-tengeri gyűrűzőállomáson

Gara Patrícia

Természetvédelmi Mérnök alapképzési szak, nappali munkarend

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Belső témavezető: Dr. Herényi Márton, tudományos munkatárs, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Állattani és Ökológiai Tanszék

Külső témavezető: Dr. Marton Attila, tudományos munkatárs, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet

A madarak többmillió éves evolúciója során különböző vonulási stratégiák, illetve útvonalak alakultak ki. Ezeknek egy részét ma már ismerjük, ugyanakkor akadnak még olyan fajok, melyeknek vonulási fenológiájáról kevés ismerettel rendelkezünk. Dolgozatomban egy Palearktikus elterjedésű énekesmadárfaj, a kis légykapó (*Ficedula parva*) vonulását vizsgáltam a Chituc turzás gyűrűzőtáborban (Románia). Kutatásom indítéka, hogy a faj vonulási fenológiájával kapcsolatosan kevés tanulmány készült, így vonulási útvonalát és fontosabb megállóhelyeit („stopover site”) nem ismerjük. Ugyanakkor fontosnak találom vonulásának tanulmányozását, hiszen a későbbiekben csak ennek ismeretében tudunk természetvédelmi szempontból helyes döntéseket hozni a faj segítése érdekében. Elsődleges célom egy nagyobb egyedszámmal elvégezhető, a vonulási orientáció meghatározására alkalmas módszer tesztelése a kis légykapón, illetve a faj fogva tartásos kísérletre való alkalmasságának megállapítása volt. Vizsgálatomban az Emlen-tölcsért mint vonulási orientáció meghatározására alkalmas eszközt használtam. 20 egyed orientációját sikerült megállapítani, ami 270-315 fok, illetve 90-130 fok volt. Ez északnyugati, illetve délkeleti iránynak felel meg. Ez alapján feltételezhető, hogy a madarak átrepülnek a Fekete-tenger délnyugati öblét. A vizsgálat közben meglepően magas halálozási arányt észleltem, így a továbbiakban felfüggesztettem a kísérletet. Szerettem volna magyarázatot találni a magas pusztulási százalékra, így kielemeztem a Milvus Csoport munkatársai által 2020-2022 között, a helyszínen gyűjtött kis légykapó adatok kondícióra vonatkozó értékeit. Az egyedek 79%-a alacsony (0 vagy 1) izom- és zsírtartással rendelkező egyed volt. Mindezek alapján a csekély mennyiségű zsír raktározása negatív hatással lehet a faj stresszhelyzetben való túlélési képességére. Tehát a fajt nem javaslom ehhez hasonló fogva tartásos kísérletnek alávetni. A jövőben valószínűleg inkább az egyéni jelölésen alapuló nyomkövetők lesznek alkalmasak a faj vonulásának részletesebb megismerésére.